

Naručitelj: Udruga PET PLUS

**EVALUACIJA PROJEKTA REPRO PP – rehabilitacijski
program PET PLUS**

Završni izvještaj

Evaluacijski izvještaj sastavila: Darija Zubić

Zagreb, 02. 11. 2018.

UVOD	3
1.2. Opis projekta.....	3
2. CILJEVI EVALUACIJE	4
3. METODOLOGIJA	5
4. REZULTATI EVALUACIJE	5
4.1. Provedba programa.....	5
Aktivnost 1: Pridonijeti i unaprijediti kvalitetu rehabilitacije ovisnika u Terapijskoj zajednici PET PLUS. 5	
Aktivnost 2. Povećati razinu radne sposobnosti i samopouzdanja ovisnika	7
Aktivnost 3. Uključivanje ovisnika u različite sportske aktivnosti	9
Aktivnost 4. Osnaživanje partnerstva udruga i ostalih lokalnih dionika	9
Aktivnost 5. Diseminacija programa	11
4.2. Zadovoljstvo korisnika.....	12
4.2.1. Zadovoljstvo radionicama osnaživanja	12
4.2.1. Zadovoljstvo grupama pomoći i savjetovanja.....	16
4.3. Ishodi projekta	20
5. ZAKLJUČAK I PREPORUKE	21

UVOD

U ovom izvještaju će se prikazati nalazi i zaključci proizašli iz vanjske evaluacije projekta "REPRO PP - Rehabilitacijski program PET PLUS", provedenog od udruge PET PLUS. Evaluacija će se provesti na temelju analize dostupne dokumentacije, te intervjua i upitnika primijenjenih na projektnom timu i korisnicima projekta.

1.2. Opis projekta

Nova godina provedbe projekta REPRO PP započela je u studenom 2017., te se bavila rehabilitacijom ovisnika kroz informiranje, edukaciju i aktivnosti.

U projektu je sudjelovalo ukupno 20 korisnika. Svi sudionici su muškarci u dobi od 20 do 65 godina starosti.

Glavni cilj **REPRO PP – rehabilitacijski program PET PLUS** je unaprijediti kvalitetu tretmana ovisnosti u Terapijskoj zajednici kroz razne aktivnosti.

Opći cilj je aktivnostima, informiranošću i edukacijom poboljšati socijalnu uključenost ovisnika na način da im se razvije samopouzdanje, da prihvaćaju drugačije mišljenje i tuđe stavove. Daje im se uvid u mogućnosti koje im stoje na raspolaganju, mogućnost osnaživanja radnih i intelektualnih vještina sve s konačnim rezultatom emocionalnog i intelektualnog jačanja pojedinca.

Posebni cilj programa je resocijalizacija, rehabilitacija, reintegracija i interakciju sa lokalnim stanovništvom kroz zajednička druženja i sportske aktivnosti te partnerstvo s ostalim udrugama i studijskim putovanjem u ostale županije RH.

Ciljevi su se ostvarivali kroz edukacije, savjetovanje, mogućnost sudjelovanja u grupama podrške, kroz radnu terapiju, druženje, sportske aktivnosti, kreativne radionice i radionice osnaživanja.

Prema opisnom obrascu za prijavu projekta, program je obuhvaćao sljedeće specifične aktivnosti:

1. Pridonijeti i unaprijediti kvalitetu rehabilitacije ovisnika u Terapijskoj zajednici PET PLUS
 - 1.1. Radionice osnaživanja - Individualni i grupni savjetodavni rad
 - 1.2. Grupe pomoći i savjetovanja
 - 1.3. Konferencija „Izazovi na području ovisnosti - imamo li prave odgovore?“ Trogir
 - 1.4. Adiktološki kongres
2. Povećati razinu radne sposobnosti i samopouzdanja ovisnika
 - 2.1. Edukacija za vođenje osobnih financija i financijski savjeti

- 2.2. Radionica - Savjeti kako napisati životopis, molbu, kako tražiti posao, kako se ponašati na razgovoru za posao
- 2.3. Volontiranje korisnika Terapijske zajednice u call centru
- 2.4. Edukativna radna terapija
3. Uključivanje ovisnika u različite sportske aktivnosti
 - 3.1. Sportska aktivnost
 - 3.2. Druženje roditelja s korisnicima kroz godišnja doba
4. Osnježivanje partnerstva udruga i ostalih lokalnih dionika
 - 4.1. Motivacijske radionice u Udruzi Institut
 - 4.2. Studijsko putovanje Pula
 - 4.3. Studijsko putovanje Zagreb
 - 4.4. Okrugli stol
5. Diseminacija programa
 - 5.1. Aktivnosti diseminacije, komunikacije i vidljivosti
6. Upravljanje programom
 - 6.1. Sastanci stručnog tima

Očekivani mjerljivi rezultati po završetku projekta obuhvaćaju:

- 20 korisnika uključeno u program rehabilitacije
- 15 korisnika završilo program rehabilitacije
- 20 korisnika dobilo informacije o raspolaganju financijama i financijsko savjetovanje
- 20 korisnika odslušalo radionicu - savjeti kako napisati životopis, molbu, kako tražiti posao, kako se ponašati na razgovoru za posao
- 20 korisnika odslušalo radionice osnaživanja - Individualni i grupni savjetodavni rad
- 20 korisnika sudjelovalo u nogometnom turniru
- 20 korisnika sudjelovalo u druženju s roditeljima, djecom, stanovništvom
- roditelji, skrbnici, staratelji, obitelji korisnika su informirani i savjetovani
- 4 osobe sudjelovalo na studijskom putovanju u Istru
- Stručnjaci, zaposlenici i korisnici sudjelovali na Okruglom stolu.

2. CILJEVI EVALUACIJE

Ciljevi evaluacije su utvrditi stupanj do kojeg su uspješno ostvareni opći i specifični ciljevi projekta, kroz analizu provedenih aktivnosti i ishoda projekta, te utvrditi zadovoljstvo sudionika u projektu.

3. METODOLOGIJA

Evaluacija projekta REPRO PP počiva na analizi sadržaja projektne dokumentacije, intervjuu sa ključnim osobama u projektnom timu, kratkom anketnom upitniku zadovoljstva korisnika te analizi konačnog ishoda.

Intervjui s osobama iz projektne tima, te analiza projektne dokumentacije omogućili su nam uvid u tijek odvijanja projekta, dok su upitnici ukazali na zadovoljstvo korisnika projektom.

Od projektne dokumentacije korišteni su Opisni izvještaj projekta, izvještaji o provedenim edukacijama, rasporedi aktivnosti, promotivni materijali, web i Facebook stranice udruge i fotografije aktivnosti.

Za procjenu zadovoljstva korisnika korišteni su upitnici zadovoljstva kao dio interne evaluacije. Zbog teške dostupnosti ovog tipa korisnika, upitnik je bio kratak i nezahtjevan, te sadržavao pitanja koja su nužna za dobivanje općeg dojma o projektu.

4. REZULTATI EVALUACIJE

4.1. Provedba programa

U ovom dijelu prikazat ćemo evaluaciju ostvarenja ciljeva projekta kroz analizu aktivnosti, te usporedbu planiranih i ostvarenih mjerljivih rezultata. Za svaku aktivnost utvrdit ćemo kako je provedena u usporedbi sa početnim planom, koji su rezultati njome ostvareni, te koji su se problemi i modifikacije javili tijekom njene provedbe. Osim toga, usporedit ćemo očekivane rezultate projekta sa ostvarenim.

Aktivnost 1: Pridonijeti i unaprijediti kvalitetu rehabilitacije ovisnika u Terapijskoj zajednici PET PLUS

1.1. Radionice osnaživanja - Individualni i grupni savjetodavni rad

OPIS: Svrha ove aktivnosti leži u razumijevanju problema marginalizacije i diskriminacije ovisnika, mijenjanju ponašanja u pozitivnim smjerovima, prihvaćanju drugačijeg mišljenja i stajališta o ovisnicima, te prihvaćanju kvalitetnijeg načina življenja, vraćanju pojedinca i njegove obitelji na zdrave stilove života, promjeni svijesti o sebi i prihvaćanje mišljenja drugih i u konačnici lakšem snalaženju u vanjskom svijetu.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost se redovito provodila u terapijskoj zajednici, tijekom cijelog vremenskog perioda trajanja projekta, od 1.1. 2018 do 31.10.2018. Ukupno trajanje

radionica je bilo 20 sati. Na svakoj radionici bilo je prisutno između 10-15 korisnika uz prisutnost stručnih suradnika udruge, povremeno i drugih stručnih djelatnika.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema ni odstupanja u odvijanju ove aktivnosti.

Aktivnost je uspješno provedena.

1.2. Grupe pomoći i savjetovanja

OPIS: Grupe pomoći pokrivaju teme apstinencije, prevencije relapsa, te imaju za cilj informirati ovisnike.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost se redovito provodila, od 01.10.17. do 24. 10. 2018., u Terapijskoj zajednici i udruzi PET PLUS, pod stručnim vodstvom socijalnog pedagoga. Na radionicama je uvijek sudjelovalo između 10 i 15 korisnika. Odrađeno je 22 radionica koje su se provodile svaka dva tjedna u trajanju od sat vremena u dva ciklusa. Radionice su imale za cilj samoprocjenu ponašanja kod korisnika i usvajanje novih sociomotivnih vještina. Korisnici su kroz interaktivne grupe usvajali nove obrasce ponašanja i uočavali važnost generalizacije tih novih ponašanja u svakodnevne životne situacije.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema niti odstupanja u provođenju ove aktivnosti.

Aktivnost je uspješno provedena.

1.3. Konferencija „Izazovi na području ovisnosti - imamo li prave odgovore?“ Trogir

OPIS: Konferencija pokriva nova znanja, razmjenu iskustva, primjere dobre prakse, razmjenu informacija i umrežavanje s ostalim udrugama.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost nije održana, nego su umjesto nje organizirana putovanja stručnog gosoblja Udruge PetPlus u Zadar i Varaždin na edukaciju o jačanju OCD-a.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Početno zamišljena aktivnost nije održana, ali je adekvatno zamijenjena drugačijim sadržajem.

1.3. Adiktološki kongres

OPIS: Kongres pokriva nova znanja, razmjenu iskustva, primjere dobre prakse, razmjenu informacija i umrežavanje s ostalim udrugama.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost se nije održala nego je umjesto nje održano 6 dodatnih radionica osnaživanja, te su korisnicima Terapijske zajednice Orle kupljena četiri bicikla za sport i rekreaciju što je zatraženo i odobreno prenamjenom

PROBLEMI I ODSUPANJA: Početno zamišljena aktivnost nije održana, ali je adekvatno zamijenjena drugačijim sadržajem.

Ovim aktivnostima postignuti su sljedeći od očekivanih mjerljivih rezultata:

- 20 korisnika uključeno u program rehabilitacije
- 20 korisnika odslušalo radionice osnaživanja - Individualni i grupni savjetodavni rad

Aktivnost 2. Povećati razinu radne sposobnosti i samopouzdanja ovisnika

2.1. Edukacija za vođenje osobnih financija i financijski savjeti

OPIS: Cilj edukacije je upoznati korisnike o širokoj paleti financijskih proizvoda i usluga u ponudi, razumijevanje financijske prirode proizvoda i pojmova te razvijanje sposobnosti kojima će se poboljšati financijsku pismenost.

PROVEDBA I REZULTAT: Edukacija je održana u svibnju 2018. Korisnici Terapijske zajednice Orle informirani su o financijskim proizvodima i pojmovima te su razvili sposobnosti kojima će poboljšati svoju financijsku pismenost. Svim aktivnostima, informiranošću i edukacijom poboljšala se njihova socijalna uključenost razvijanjem samopouzdanja, uvidom u mogućnosti koje im stoje na raspolaganju i osnaživanjem intelektualnih vještina. Svi korisnici terapijske zajednice su prisustvovali radionici, te su nakon radionice imali mogućnost postavljanja pitanja.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema i odstupanja specifičnih za ovu aktivnost. Prema pregledanoj dokumentaciji, aktivnost je uspješno provedena.

2.2. Radionica - Savjeti kako napisati životopis, molbu, kako tražiti posao, kako se ponašati na razgovoru za posao

OPIS: Cilj aktivnosti je bio naučiti korisnike kako napisati dobar životopis i molbu, te informirati ih o načinima i mogućnostima pronalaska posla, što povećava njihovu konkurentnost na tržištu rada.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost se odvijala u svibnju 2018. Svi korisnici terapijske zajednice uključeni su u radionicu i educirani kako napisati životopis i molbu, te tražiti posao. Radionica se sastojala od dva poglavlja: Kako napisati CV i Kako tražiti posao.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema niti odstupanja u ovoj aktivnosti

Aktivnost je uspješno provedena.

2.3. Volontiranje korisnika terapijske zajednice u Call centru

OPIS: Aktivnost je osmišljena kao odgovaranje na pitanja putem telefona. Cilj aktivnost je da s jedne strane pomaže bržoj i jednostavnijoj razmjeni informacija, te dobivanju informacija iz prve ruke, od strane samih ovisnika koji su pri kraju rehabilitacije, a s druge strane osnažuje same korisnike volontere, te im pruža samopotvrdu kroz rad u kojem se osjećaju korisnima.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost se odvijala tijekom cijelog vremenskog perioda trajanja projekta, te omogućila ostvarenje oba cilja: bržu i jednostavniju razmjenu informacija i informacije od strane osoba koje su pri kraju programa, te osnaženje korisnika i njihov pojačani osjećaj korisnosti kroz pomoć drugima.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

2.4. Edukativna radna terapija

OPIS: Radna terapija je obuhvaćala rad u plasteniku, vrtu u kući i oko kuće, te joj je cilj stjecanje radnih vještina, novih znanja i strpljivosti.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost se odvijala tijekom cijelog vremenskog perioda trajanja projekta, 4-6 sati tjedno. Korisnici su učili nove radne vještine i znanja, te vježbali strpljivost i odgovornost.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

Ovim aktivnostima ostvareni su sljedeći mjerljivi rezultati:

- 20 korisnika dobilo informacije o raspolaganju financijama i financijsko savjetovanje
- 20 korisnika odslušalo radionicu - savjeti kako napisati životopis, molbu, kako tražiti posao, kako se ponašati na razgovoru za posao

Aktivnost 3. Uključivanje ovisnika u različite sportske aktivnosti

3.1. Sportska aktivnost

OPIS: Nogometni turnir organiziran s ciljem druženja i upoznavanja javnosti s problemima s kojima se susreću ovisnici, osnaživanja te skidanja stigme s marginaliziranih skupina i bolje informiranosti

PROVEDBA I REZULTAT: 14 korisnika je sudjelovalo u nogometnom turniru 16. lipnja 2018. na malonogometnom igralištu u Velikoj Buni. Turnir je organiziran s ciljem poboljšanja socijalne uključenosti ovisnika. Turnir su organizirali Udruga PET PLUS i Udruga mladih Velika Buna. Rezultat samih utakmica bio je u drugom planu, a druženju je prisustvovalo stotinjak ljudi.

PROBLEMI I Odstupanja: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

3.2. Druženje roditelja s korisnicima kroz godišnja doba

OPIS: Cilj aktivnosti je druženje i upoznavanje javnosti, stjecanje novih vještina, znanja i strpljivosti, te osnaženje korisnika kroz osjećaj korisnosti i potvrdu kroz rad. Također je cilj informiranost obitelji o problemu ovisnosti.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost redovno tijekom godine. Roditelji i obitelji su posjećivali korisnike te se upoznavali s njihovim aktivnostima u terapijskoj zajednici.

PROBLEMI I Odstupanja: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

Ovim aktivnostima ostvareni su sljedeći mjerljivi rezultati:

- minimalno 20 korisnika sudjelovalo u nogometnom turniru
- minimalno 20 korisnika sudjelovalo u druženju s roditeljima, djecom, stanovništvom – radionice kroz godišnja doba

Aktivnost 4. Osnaživanje partnerstva udruga i ostalih lokalnih dionika

4.1. Motivacijske radionice u Udruzi Institut

OPIS: Cilj aktivnosti je smanjenje broja ovisnika na supstitucijskoj terapiji, smanjenje ovisnika i broja relapsa, razmjena iskustva, razmjena informacija te motiviranost za uključivanje u rad terapijske zajednice u svrhu rehabilitacije.

PROVEDBA I REZULTAT: Niz motivacijskih radionica održao se u razdoblju od studenog 2017 do listopada 2018. u Istri, u Udruzi Institut Pula. Radionice su se provodile jednom mjesečno u svrhu smanjenja broja ovisnika na supstitucijskoj terapiji i broja relapsa.

PROBLEMI I Odstupanja: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

4.2. Studijsko putovanje Pula

OPIS: Aktivnost se sastoji od posjeta drugim udrugama i predavanja s ciljem stjecanja novih znanja, razmjene iskustva i informacija te umrežavanja institucija

PROVEDBA I REZULTAT: Četiri osobe iz Udruge PET PLUS su u listopadu 2018. posjetile drop in centar i Udrugu Institut u Puli, gdje su bile upoznate s njihovim aktivnostima koje su usmjerene na prevenciju i suzbijanje ovisnosti, AIDS-a i ostalih spolno prenosivih bolesti. Došlo je do razmjene iskustava i vizija, kao i problematike s kojom se udruge susreću.

PROBLEMI I Odstupanja: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

4.3. Studijsko putovanje Zagreb

OPIS: Aktivnost se sastoji od posjeta drugim udrugama i predavanja s ciljem stjecanja novih znanja, razmjene iskustva i informacija te umrežavanja institucija

PROVEDBA I REZULTAT: Posjet se održao u lipnju 2018. U posjet su, u sklopu Dana otvorenih vrata, došle četiri osobe iz udruge Institut iz Pule koje su upoznate s radom Udruge PET PLUS i terapijske zajednice. Došlo je do razmjene iskustava i vizija, kao i problematike s kojom se udruge susreću.

PROBLEMI I Odstupanja: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

4.4. Okrugli stol

OPIS: Na kraju provedbe projekta Udruga PET PLUS je sa volonterima organizirala Okrugli stol na temu Dostignuća u tretmanu ovisnosti. Cilj okruglog stola je utvrditi strategije za tretiranje

ovisnosti, te kroz prizmu dobrih praksi, utvrditi praktične korake i mjere za prevenciju relapsa kod bivših ovisnika, te razmijeniti informacije sa gostima i sudionicima vezanim za projekt.

PROVEDBA I REZULTAT: Ukupna brojka od 27 prisutnih omogućila je konverzaciju o protekloj godini provedbe projekta REPRO PP. Gosti okruglog stola bili su voditelji radionica osnaživanja: Tvrtko Pervan i Barbara Demović, zatim Kristina Draguzet, socijalna pedagoginja, Sanja Jelić, socijalna pedagoginja, Robert Marinić, psihijatar, članovi Udruge PET PLUS, korisnici Terapijske zajednice Orle, djelatnice Probacijskog ureda Zagreb.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

Ovim aktivnostima ostvareni su sljedeći mjerljivi rezultati:

- 27 osoba (stručnjaka, zaposlenika i korisnika) je sudjelovalo na Okruglom stolu.

Aktivnost 5. Diseminacija programa

Aktivnost 5.1. Održavanje web stranice i Facebook stranice Udruge i Terapijske zajednice PET PLUS

OPIS: Redovite objave na web i Facebook stranicama Udruge PET PLUS s ciljem upoznavanja javnosti s problemima bivših ovisnika, te u svrhu smanjenja stigme i osnaživanja marginaliziranih skupina.

PROVEDBA I REZULTAT: Aktivnost se odvijala kroz cijeli period provedbe projekta. U objavama su predstavljene aktivnosti, tijek i napredak projekta, te su objavljene slike sa edukacija i susreta.

PROBLEMI I ODSUPANJA: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

Aktivnost 6. Upravljanje programom

6.1. Sastanci stručnog tima

OPIS: Redoviti sastanci stručnog tima u svrhu dogovora oko Plana provedbe projekta prema dogovorenom rasporedu, pravovremeno provođenje planiranih aktivnosti i općenito uspješno provođenje projekta

PROVEDBA I REZULTAT: Sastanci tima suradnika na projektu i upravnog odbora Udruge PET PLUS sastajali su se jednom mjesečno i prema potrebi kako bi planirali i koordinirali oodvijanje projekta.

PROBLEMI I Odstupanja: Nije bilo problema i odstupanja vezanih uz ovu aktivnost.

Aktivnost je uspješno provedena.

4.2. Zadovoljstvo korisnika

Kako bismo utvrdili zadovoljstvo korisnika, primijenili smo dva kratka upitnika. Upitnici ispituju zadovoljstvo radionicama osnaživanja te zadovoljstvo grupama pomoći i savjetovanja. Oba upitnika ispituju zadovoljstvo ovim aspektima programa općenito, procjenu o tome koje su im se aktivnosti u tim radionicama najviše i najmanje sviđale, procjenu o tome koliko su edukacije bile razumljive te koliko im takav program može pomoći pri budućem zapošljavanju i poboljšati perspektivu u životu. Korisnici su također procjenjivali bi li i u budućnosti sudjelovali u sličnim edukacijama, te su davali svoje komentare i prijedloge.

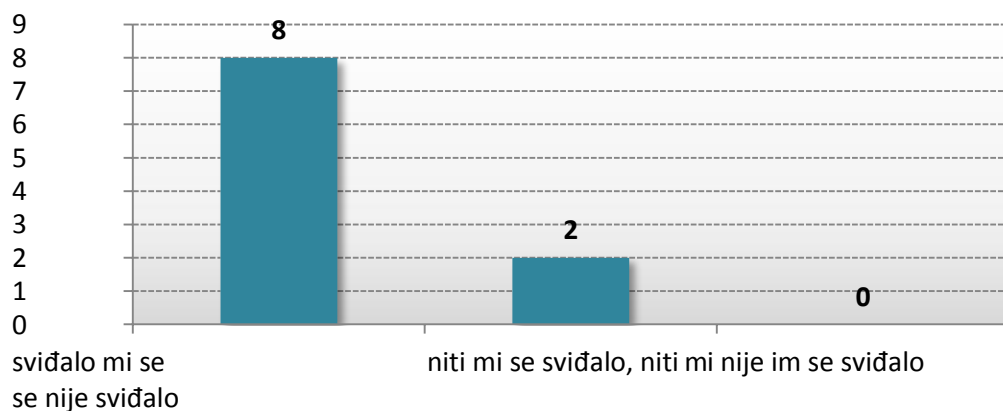
Obzirom da se radi o vrlo malom broju sudionika (12 sudionika iz Terapijske zajednice PET PLUS koji su odgovorili na pitanja o radionicama osnaživanja i 7 sudionika koji su odgovorili na pitanja o grupama pomoći i savjetovanja), rezultati su prikazani isključivo deskriptivno, a procjene o najboljim i najlošijim dijelovima programa su prikazani doslovno, kako su navođeni.

4.2.1. Zadovoljstvo radionicama osnaživanja

Rezultati korisnika iz Terapijske zajednice PET PLUS su prikazani prema redoslijedu pitanja iz primijenjenog upitnika.

Ukupna ocjena zadovoljstva edukacijom ispitana je pitanjem "*Koliko ti se sviđalo sudjelovati u edukaciji?*". Odgovori su iskazani skalom od 1 do 3, pri čemu 1 označava "Sviđalo mi se", a 3 "nije mi se sviđalo". Frekvencije odgovora su prikazane grafom 1.

Graf 1. Koliko im se sviđalo sudjelovati u radionicama osnaživanja?

Vidimo da je od 12 korisnika, njih 8 procijenilo da im se svidalo sudjelovati u edukaciji, njih 2 je izrazilo neutralan stav, dok je niti jedan korisnik iskazao negativan. Aritmetička sredina odgovora iznosi $M=1.2$, uz minimalnu moguću ocjenu, $\min=1$ i maksimalnu moguću ocjenu, $\max=3$, pri čemu niži rezultat označava veći stupanj svidanja.

Naredna pitanja u upitniku zadovoljstva, bavila su se pitanjem koji su aspekti programa korisnicima bili najdraži, a koji su im se najmanje svidali. Rezultati su prikazani tablici 1.

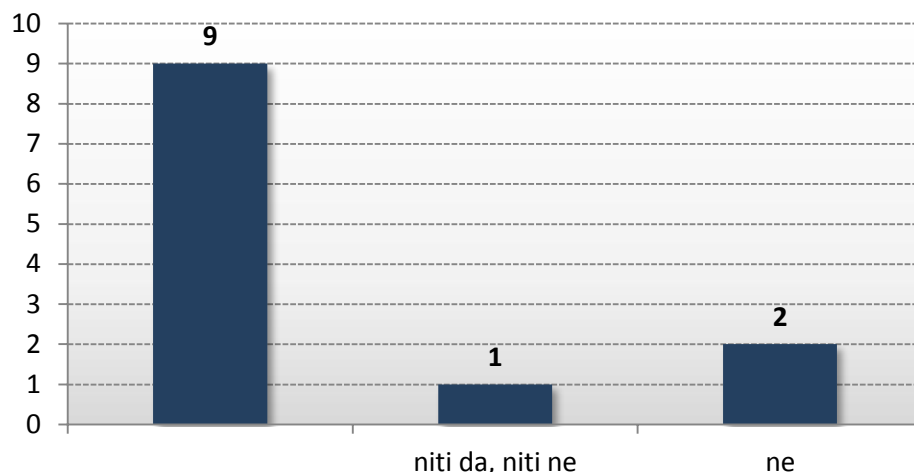
Tablica 1. Što im se najviše i najmanje svidalo u edukaciji?

Što im se najviše svidalo	frekvencija odgovora
Empatija	3
Rad na krizi	2
Radionice u kojima smo radili na zajedničkom rješenju	2
Komunikacija	2
Opuštenost	2
Predavačice	1
Pričanje	1
Pristup	1
Životinje	1
Slaganje trokuta	1
Sve teme	1
Što im se najmanje svidalo	frekvencija odgovora
Nismo shvaćali bit grupe	2
Komunikacija	2
Bojice	1
Pervan	1
Puno nervoze zbog skidanja s terapije	1
Opis sebe po boji	1

Prema tablici 1. vidimo da su mišljenja oko najdražih aspekata edukacije različita, ali pretežno se svode na empatiju, rad na krizi i zajedničko nalaženje rješenja. Kada je riječ o tome što im se najmanje sviđalo, dva korisnika su procijenila da nisu shvatili bit grupe, te isto toliko nije bilo zadovoljno komunikacijom.

U narednom pitanju korisnici su procijenili koliko im je ova edukacija bila razumljiva. Odgovori su prikazani grafom 2.

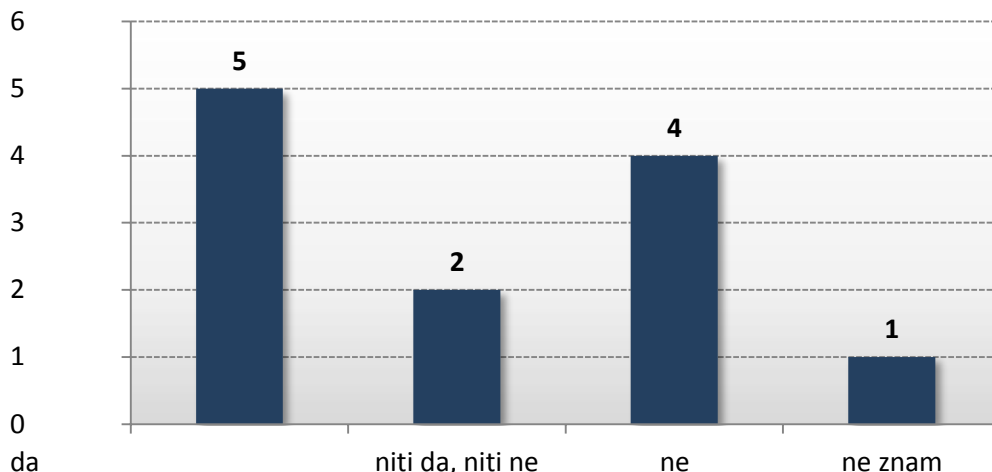
Graf 2. Je li edukacija bila dovoljno razumljiva?

Vidimo da 9 korisnika smatra da je edukacija bila dovoljno razumljiva, jedan je neutralan, njih 2 smatraju da nije bila razumljiva, a 1 ne može procijeniti. Aritmetička sredina na ovom pitanju iznosi $M=1.4$ ($\min=1$, $\max=3$), pri čemu niži rezultat označava bolju ocjenu, pa stoga možemo reći da korisnici pretežno smatraju da je edukacija bila razumljiva.

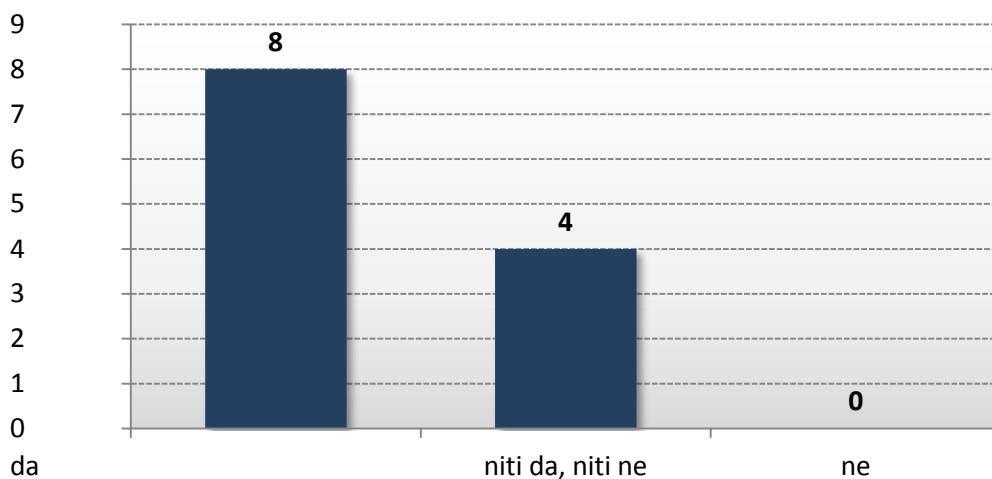
Na grafu 3. i 4. prikazane su procjene sudionika o korisnosti ove edukacije u pronalaženju posla i popravljajući životne perspektive. Prvo pitanje odnosi se na to koliko smatraju da će im edukacija pomoći u kasnijem zapošljavanju, dok je drugo pitanje nešto općenitije i odnosi se na to koliko smatraju da im je edukacija općenito popravila perspektivu u životu.

Graf 3. Smatraju li da su stekli znanja koja će im pomoći u pronalaženju posla?

Prema grafu 3. vidimo većina sudionika (njih 5) vjeruje da će im edukacija pomoći u traženju posla, 4 smatra da neće, dvojica su neutralna, a jedan korisnik ne može procijeniti. Aritmetička sredina odgovora iznosi $M=2.08$. Obzirom da ovi aspekti programa REPRO PP i nisu bili direktno usmjereni na pomoć u pronalaženju zaposlenja, ovakvi rezultati su pozitivni.

Graf 4. Smatraju li da im je edukacija poboljšala životnu perspektivu?

Kada je riječ o ukupnom poboljšanju životne perspektive, 8 od 12 korisnika smatra da će im ova edukacija poboljšati životnu perspektivu, četiri korisnika je neutralno, dok niti jedan ne smatra da neće. Aritmetička sredina odgovora iznosi $M=1.33$, pri čemu niži rezultat označava pozitivniju procjenu.

Na pitanje bi li se željeli ponovno educirati u sklopu sličnih projekata, svi korisnici su odgovorili potvrdno.

Kada ih se pitalo u kojem bi se području voljeli educirati u budućnosti, korisnici su dali odgovore prikazane u tablici

Tablica 2. Područja u kojima bi se korisnici voljeli educirati u budućnosti (doslovni odgovori korisnika)

Područja	Frekvencija odgovora
Bilo koje ako je zanimljivo	2
Praktični dio	2
Rad na sebi	2
Rad s ljudima	1
Znanje	1

Vidimo da korisnici priželjkuju programe ovog tipa, nebitno o tematici, te priželjkuju više orijentacije na praktične aspekte.

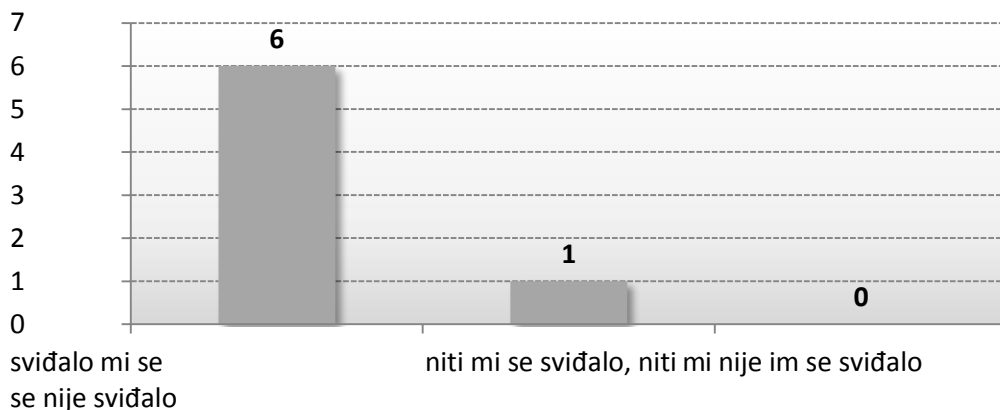
Posljednje pitanje se odnosilo na komentare i sugestije korisnika programa, te su na njega odgovorila samo 2 korisnika. Odgovori uključuju pohvalu za trud, te napomenu da je ponekad bio naporno zbog istovremenog skidanja s terapije

4.2.1. Zadovoljstvo grupama pomoći i savjetovanja

I ovdje su rezultati korisnika iz Terapijske zajednice prikazani prema redoslijedu pitanja iz primijenjenog upitnika.

Odgovori na pitanje o ukupnom zadovoljstvu ovim dijelom programa ("*Koliko ti se sviđalo sudjelovati u edukaciji?*") su iskazani skalom od 1 do 3, pri čemu 1 označava "Sviđalo mi se", a 3 "nije mi se sviđalo". Frekvencije odgovora vidimo na grafu 1.

Graf 1. Koliko im se sviđalo sudjelovati u grupama pomoći i savjetovanja?

Vidimo da je od 7 korisnika, njih 6 procijenilo da im se sviđalo sudjelovati u edukaciji, a jedan je izrazio neutralan stav. Nitko od korisnika nije izjavio da mu se grupe pomoći i savjetovanja nisu sviđale. Aritmetička sredina odgovora iznosi $M=1.14$, uz minimalni rezultat, $min=1$ i maksimalni rezultat, $max=2$, pri čemu niži rezultat označava veći stupanj sviđanja.

Naredna pitanja u upitniku zadovoljstva, odgovarala su na pitanje koji su aspekti programa korisnicima bili najdraži, a koji su im se najmanje sviđali. Rezultati su prikazani tablici 3.

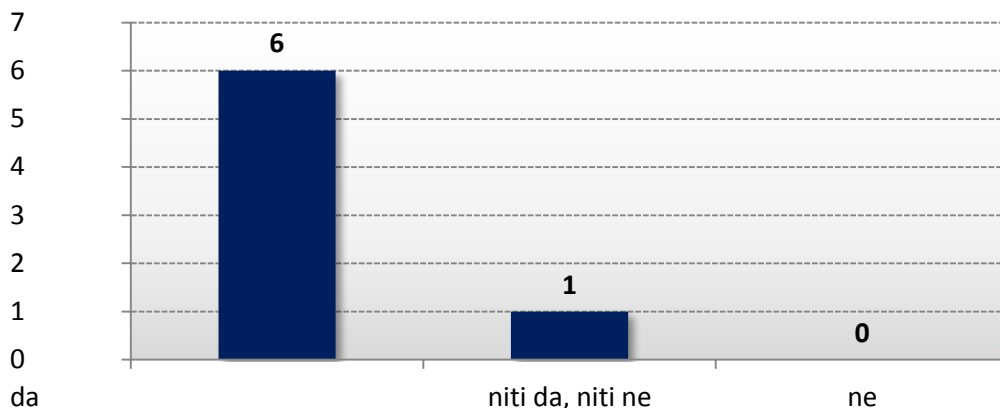
Tablica 3. Što im se općenito najviše i najmanje sviđalo u edukaciji?

Što im se najviše sviđalo	frekvencija odgovora
Pričanje	1
Pristup	1
Što smo svi sudjelovali	1
Radionice u kojima smo trebali zajedno doći do nekog cilja	1
Teme radionica	1
Vođenje radionica	1
Što im se najmanje sviđalo	frekvencija odgovora
Krivo shvaćanje radionica nekih korisnika	1
Što nismo shvaćali da iz radionica možemo dobiti odgovore na neka naša pitanja	1
Nervoza zbog skidanja s terapije	1

Prema tablici 1. vidimo da su odgovori raznoliki i podjednako distribuirani. Neki od odgovora na pitanje što im se najviše sviđalo su pričanje, pristup, zajedničko sudjelovanje, dok odgovori o tome što im se najmanje sviđalo uglavnom govore o nerazumijevanju djelova programa nekih korisnika, te o nervozi korisnika zbog skidanja s terapije.

U narednom pitanju korisnici su procijenili koliko im je ova edukacija bila razumljiva. Odgovori su prikazani grafom 2.

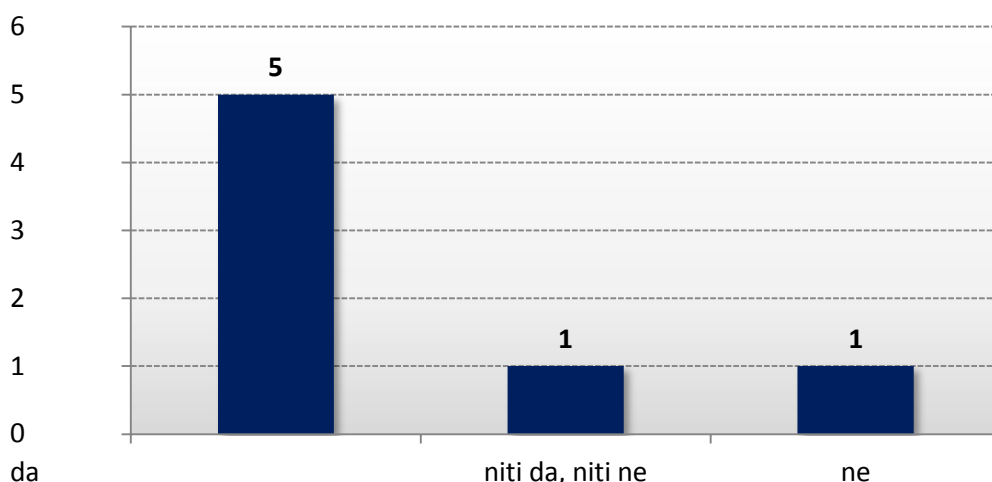
Graf 2. Je li edukacija bila dovoljno razumljiva?

Vidimo da 6 korisnika smatra da je edukacija bila dovoljno razumljiva, a jedan je neutralan. Nitko ne smatra da su grupe bile nerazumljive. Aritmetička sredina na ovom pitanju iznosi $M=1.14$ (min=1, max=2, od mogućih odgovora u rasponu od 1 do 3), pri čemu niži rezultat označava bolju ocjenu, pa stoga možemo reći da korisnici pretežno smatraju da je edukacija bila razumljiva.

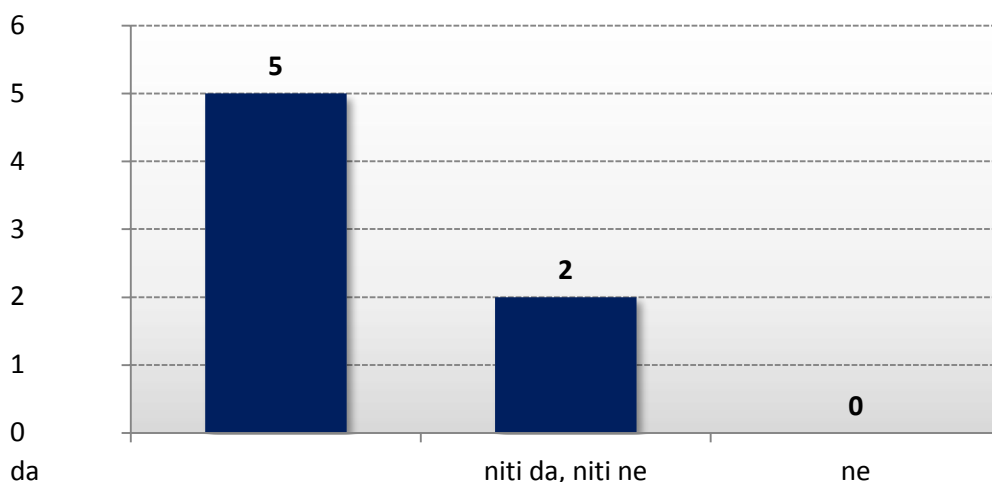
Na grafu 3. i 4. prikazane su procjene sudionika o korisnosti ove edukacije u pronalaženju posla i popravljajući životne perspektive. Prvo pitanje odnosi se na to koliko smatraju da će im edukacija pomoći u kasnijem zapošljavanju, dok je drugo pitanje nešto općenitije i odnosi se na to koliko smatraju da im je edukacija općenito popravila perspektivu u životu.

Graf 3. Smatraju li da su stekli znanja koja će im pomoći u pronalaženju posla?

Prema grafu 3. vidimo je većina sudionika vjeruje da će im ova edukacija pomoći u pronalaženju posla (njih 5), 1 korisnik je neutralan i 1 smatra da neće. Aritmetička sredina odgovora iznosi $M=1.43$ (min=1, max=3), pri čemu niži rezultat označava pozitivniju procjenu.

Graf 4. Smatraju li da im je edukacija poboljšala životnu perspektivu?

Kada je riječ o ukupnom poboljšanju životne perspektive, 5 od 7 korisnika koji su odgovorili na ovo pitanje smatra da će im ova edukacija pomoći u životnoj perspektivi, a dva izražavaju neutralan stav, tj. smatra da niti hoće, niti neće. Niti jedan korisnik ne smatra da mu edukacija nije poboljšala životnu perspektivu. Aritmetička sredina odgovora iznosi $M=1.29$, pri čemu niži rezultat označava pozitivniju procjenu, dakle možemo reći da korisnici procjenjuju edukaciju pretežno korisnom.

Na pitanje bi li se željeli ponovno educirati u sklopu sličnih projekata, svih 7 korisnika odgovorilo je potvrdno.

Kada ih se pitalo u kojem bi se području voljeli educirati u budućnosti, korisnici su dali odgovore prikazane u tablici 3.

Tablica 3. Područja u kojima bi se korisnici voljeli educirati u budućnosti (doslovni odgovori korisnika)

Područja	Frekvencija odgovora
Bilo koje	1
Rad s ljudima	1
Znanje	1

Vidimo da neki korisnici priželjkuju programe ovog tipa neovisno o temi, koji uče o radu s ljudima i općenito one koje će im dati više znanja.

Posljednje pitanje se odnosilo na komentare i sugestije korisnika programa. Samo je jedan korisnik odgovorio, te je napomenuo da je ponekad bilo naporno sudjelovati u radionicama zbog istovremenog skidanja s terapije.

4.3. Ishodi projekta

Završnom analizom svih pregledanih materijala, te intervjuja sa timom i upitnika provedenog na korisnicima možemo sažeti krajnje ishode projekta na sljedeće:

- 20 korisnika terapijske zajednice uključeno je u program rehabilitacije;
- 15 korisnika je dobilo informacije o raspolaganju financijama i financijsko savjetovanje
- 20 korisnika je odslušalo radionicu - savjeti kako napisati životopis, molbu, kako tražiti posao, kako se ponašati na razgovoru za posao
- 20 korisnika je odslušalo radionice osnaživanja - Individualni i grupni savjetodavni rad
- 20 korisnika je sudjelovalo u nogometnom turniru
- Korisnicima Terapijske zajednice Orle kupljena su četiri bicikla
- 20 korisnika je sudjelovalo u druženju s roditeljima, djecom, stanovništvom
- Roditelji, skrbnici, staratelji, obitelji korisnika su informirani i savjetovani o problemu ovisnosti
- 4 stručne osobe su bile na studijskom putovanju u Istri
- 3 stručne osobe iz Udruge PET PLUS sudjelovale su na edukacijama o jačanju OCD-a
- 27 osoba (stručnjaka, zaposlenika i korisnika) sudjelovalo je na Okruglom stolu.
- Edukacijama i aktivnostima korisnici su podigli razinu samopouzdanja, osnaženosti i socijalne uključenosti, te su ostvarili perspektivu za bolju socijalnu reintegraciju;
- Korisnici su zadovoljni aspektima programa kroz koje su prošli.
- Javnost je bolje informirana o problemu ovisnosti, te je kroz susrete, druženja, promotivne materijale i izvještavanje o programu na web i Facebook stranicama, postignuto bolje razumijevanje problema koje pridonosi smanjenju stigme i lakšoj reintegraciji ovisnika.

5. ZAKLJUČAK I PREPORUKE

Na temelju analize sadržaja projektne dokumentacije, informacija prikupljenih intervjuom sa ključnim osobama i upitnicima zadovoljstva korisnika možemo zaključiti da je projekt REPRO PP - Rehabilitacijski program PET PLUS uspješno proveden. Projektom su ostvareni svi početno planirani mjerljivi rezultati.

Rezultati projekta, poput radionica osnaživanja, stjecanja znanja o upravljanju financijama i o tome kako napisati molbu, životopis i tražiti posao, sudjelovanje u sportskim aktivnostima i druženju itd., donose dugoročnu korist sudionicima kroz razvijene nove radne vještine, povećano samopouzdanje, bolju konkurentnost na tržištu rada, osnaženje i općenito mogućnost bolje integracije u društvo. S druge strane aktivnosti povezivanja s drugim sličnim udrugama, informiranja javnosti i upoznavanja s programom rehabilitacije doprinosi općenito boljem odnosu javnosti prema rehabilitiranim ovisnicima, smanjenju stime i samim time smanjenju socijalne marginalizacije te skupine, kroz bolju reintegraciju u društvo. Navedenim rezultatima se ostvaruju opći i specifični ciljevi projekta.

Procjene korisnika o radionicama osnaživanja ukazuju na to da su sudionici pretežno zadovoljni (prosječna ocjena iznosi 1.2 od moguća 3, pri čemu niži rezultat označava veće zadovoljstvo) te smatraju ove radionice lako razumljivima (prosječna ocjena 1.4, od moguća 3, pri čemu niži rezultat znači pozitivniju ocjenu). Korisnici su također zadovoljni kada je u pitanju korisnost programa u daljnjem pronalaženju posla i životne perspektive, te bi svi rado ponovno sudjelovala u sličnim edukacijama.

Procjene o grupama pomoći i savjetovanja također ukazuju na visoko zadovoljstvo korisnika (prosječna ocjena iznosi 1.1 od moguća 3, pri čemu niži rezultat označava veće zadovoljstvo) i smatraju da su grupe bile dovoljno razumljive (prosječna ocjena 1.1, od moguća 3, pri čemu niži rezultat znači pozitivniju ocjenu). Znanja stečena na ovim grupama korisnici ocjenjuju kao korisna u smislu da će im pomoći u pronalaženju posla (prosječna ocjena 1.4, od mogućeg raspona od 1 do 3, pri čemu niži rezultat označava pozitivniju ocjenu) te da su im pomogla u poboljšanju životne perspektive (M=1.3). Svi korisnici bi rado ponovno sudjelovali u sličnoj edukaciji, često i neovisno o temi.

Izvedba projekta REPRO PP - Rehabilitacijski program PET PLUS odvila se bez većih odstupanja od prvotnog plana, tj. nastali problemi su uspješno riješeni, a dvije neodržane aktivnosti su adekvatno zamijenjene drugim aktivnostima. Preporuke, kao i sami prijedlozi korisnika se odnose na to da bude više takvih programa te da se edukacije više baziraju na praktičnim savjetima o nastavku života nakon izlaska iz zajednice.

